

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ

លេខ ០០២/២៤ សសវ.អ.ជ.ក

សេចក្តីសម្រេច

ស្តីពី

**បែបបទ នីតិវិធី និងគុណវុឌ្ឍិសម្រាប់ការផ្តល់នីតិសម្បទាជា
មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃអាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ**

អាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៨២៣/១៩៨១ ចុះថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពី ការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាស ឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១១២៣/២៣៨១ ចុះថ្ងៃទី២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពី ការបង្កើត ការរៀបចំ និងកិច្ចដំណើរការរបស់អាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៣៤១ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃអាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ
- យោងតាមស្មារតីនៃកិច្ចប្រជុំអាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ នាសម័យប្រជុំថ្ងៃទី៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៤

សម្រេច

ប្រការ១ ..

សេចក្តីសម្រេចនេះកំណត់អំពីបែបបទ នីតិវិធី និងគុណវុឌ្ឍិសម្រាប់ការផ្តល់នីតិសម្បទាជាមន្ត្រី សម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃអាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ (អ.ជ.ក.)។

ប្រការ២ ..

ការជ្រើសរើសមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ អ.ជ.ក. ស្របតាមប្រការ៣ នៃសេចក្តីសម្រេច នេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយគណៈកម្មការមួយ ដែលត្រូវបង្កើតឡើងដោយ អ.ជ.ក.។ គណៈកម្មការនេះត្រូវកំណត់ អំពីលក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធីលម្អិតនៃការជ្រើសរើសមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ដោយអនុវត្ត

ស្របតាមព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើត ការរៀបចំ និងកិច្ចដំណើរការរបស់អាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ និងសេចក្តីសម្រេចនេះ។

ចំនួនមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទដែលត្រូវជ្រើសរើស ត្រូវកំណត់ដោយ អ.ជ.ក.។

ប្រការ៣ ..

បេក្ខជនដែលអាចត្រូវបានជ្រើសរើសជាមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ អ.ជ.ក. ស្របតាមប្រការ ២ នៃសេចក្តីសម្រេចនេះ ត្រូវមានគុណវុឌ្ឍិដូចខាងក្រោម៖

- ១- មានសញ្ជាតិខ្មែរ
- ២- មានអាយុយ៉ាងតិច ២៥ ឆ្នាំ
- ៣- មានសញ្ញាបត្រចាប់ពីបរិញ្ញាបត្រច្បាប់ឡើងទៅ
- ៤- មិនធ្លាប់ត្រូវបានផ្តន្ទាទោសពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមដោយចេតនាដោយគ្មានការព្យួរទោស។

បុគ្គលដែលត្រូវបានជ្រើសរើសជាមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ត្រូវទទួលបាននូវការបណ្តុះ-បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ស្របតាមព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើត ការរៀបចំ និងកិច្ចដំណើរការរបស់អាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ។

មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទដែលបានបញ្ចប់ការបណ្តុះបណ្តាលដោយជោគជ័យ ត្រូវទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រជំនាញសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ដែលចេញដោយក្រសួងយុត្តិធម៌។

ប្រការ៤ ..

អ.ជ.ក. អាចផ្តល់នីតិសម្បទាជាមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ដល់បុគ្គលដែលមានសញ្ជាតិខ្មែរ និងមានគុណវុឌ្ឍិណាមួយដូចខាងក្រោម៖

- ក- បុគ្គលដែលមានវិញ្ញាបនបត្របណ្តុះបណ្តាលជំនាញសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ដែលចេញដោយក្រសួងយុត្តិធម៌។
- ខ- បុគ្គលដែលមិនធ្លាប់ត្រូវបានផ្តន្ទាទោសពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមដោយចេតនា ដោយគ្មានការព្យួរទោស ឬផ្តន្ទាទោសជាបទរំលឹក ឬជាបទរដ្ឋបាលដូចជា ការលុបឈ្មោះ ការបញ្ឈប់ពីមុខងារ ការហូតងារ ដោយមូលហេតុប្រព្រឹត្តិអំពើផ្ទុយនឹងកិត្តិយស ឬអំពើមិនស្អាតស្អំ និងមានគុណវុឌ្ឍិណាមួយ ដូចតទៅ៖
 - អតីតចៅក្រម អតីតព្រះរាជអាជ្ញា អតីតក្រឡាបញ្ជី ឬអតីតអាជ្ញាសាលា ដែលបានប្រកបវិជ្ជាជីវៈរយៈពេលយ៉ាងតិច ៣ ឆ្នាំ។
 - មេធាវី ឬសារកាវី ដែលបានប្រកបវិជ្ជាជីវៈ រយៈពេលយ៉ាងតិច ៣ ឆ្នាំ។
 - សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាកណ្តាល ឬមជ្ឈត្តករ ដែលមានបទពិសោធន៍ការងារដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ រយៈពេលយ៉ាងតិច ៣ ឆ្នាំ។
 - ឥស្សរជន ឬមន្ត្រីសាធារណៈ ដែលមានបទពិសោធន៍ការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការដោះស្រាយវិវាទ រយៈពេលយ៉ាងតិច ៣ ឆ្នាំ។

- បុគ្គលដែលមានសញ្ញាបត្រ ឬវិញ្ញាបនបត្រជំនាញសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ដែលទទួលស្គាល់ដោយក្រសួងយុត្តិធម៌។

- បុគ្គលដែលមានសញ្ញាបត្រចាប់ពីបរិញ្ញាបត្រឡើងទៅ និងមានបទពិសោធន៍ការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ រយៈពេលយ៉ាងតិច ៣ ឆ្នាំ។

ប្រការ៥ ..

ដើម្បីទទួលបាននីតិសម្បទាជាមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ **អ.ជ.ក.**, បុគ្គលដែលមានគុណវុឌ្ឍិណាមួយដូចមានកំណត់ក្នុងប្រការ ៤ នៃសេចក្តីសម្រេចនេះ ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំមក **អ.ជ.ក.** តាមរយៈអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃ **អ.ជ.ក.**។ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃ **អ.ជ.ក.** ត្រូវលើកសំណើជូន **អ.ជ.ក.** ដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេចលើសំណើសុំនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ។

មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទដែលទទួលបាននីតិសម្បទា ស្របតាមចំណុច ខ នៃប្រការ៤ នៃសេចក្តីសម្រេចនេះ អាចទទួលបាននូវការបណ្តុះបណ្តាលតម្រង់ទិស ដោយផ្អែកតាមតម្រូវការចាំបាច់ស្របតាមព្រះរាជក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើត ការរៀបចំ និងកិច្ចដំណើរការរបស់អាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ។ មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទដែលបានបញ្ចប់ការបណ្តុះបណ្តាលតម្រង់ទិស ត្រូវទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រជំនាញសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ដែលចេញដោយក្រសួងយុត្តិធម៌។

ប្រការ៦ ..

ក្រោយទទួលបាននីតិសម្បទាពី **អ.ជ.ក.** មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ **អ.ជ.ក.** ត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធាន ដែលរៀបចំដោយក្រសួងយុត្តិធម៌ មុននឹងអនុវត្តមុខងាររបស់ខ្លួន។ ខ្លឹមសារនៃសច្ចាប្រណិធានមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃសេចក្តីសម្រេចនេះ។

ប្រការ៧ ..

មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ដែលត្រូវបានជ្រើសរើស និងបានទទួលនីតិសម្បទាពី **អ.ជ.ក.** ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមលក្ខន្តិកៈរបស់មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ **អ.ជ.ក.** ដែលត្រូវកំណត់ដោយសេចក្តីសម្រេចដោយឡែករបស់ **អ.ជ.ក.**។

ប្រការ៨ ..

មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទដែលបានទទួលនីតិសម្បទាពី **អ.ជ.ក.** ត្រូវបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនតាមការចាត់តាំង និងក្រោមការត្រួតពិនិត្យពី **អ.ជ.ក.**។

ប្រការ៩ ..

មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ **អ.ជ.ក.** ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះកិច្ចការដែលបានប្រគល់ឱ្យ និងត្រូវបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ ដោយត្រូវគោរពតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន ព្រមទាំងក្រមសីលធម៌ និងក្រមប្រតិបត្តិរបស់មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទដែលត្រូវកំណត់ដោយ **អ.ជ.ក.**។

មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ អ.ជ.ក. ដែលបំពានច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន ក្រមសីលធម៌ ឬក្រមប្រតិបត្តិរបស់មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ អ.ជ.ក. ក្នុងការបំពេញមុខងារ របស់ខ្លួន ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល ដែលរួមមាន ការស្តីបន្ទោស ការព្យួរ ឬការដកហូតនីតិសម្បទា។ ក្នុងករណីនេះ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃ អ.ជ.ក. ត្រូវលើកសំណើជូន អ.ជ.ក. ពិនិត្យ និងសម្រេចអំពីទណ្ឌកម្ម រដ្ឋបាលណាមួយចំពោះមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ អ.ជ.ក. ដែលបានប្រព្រឹត្តកំហុសក្នុងការ បំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន។

ការសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលខាងលើ មិនមែនជាឧបសគ្គសម្រាប់ការចោទប្រកាន់ និងការផ្តន្ទាទោស ព្រហ្មទណ្ឌ ព្រមទាំងការទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ស្របតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន ផ្សេងទៀតនោះទេ។

លក្ខខណ្ឌ បែបបទ និងនីតិវិធីលម្អិតនៃការដាក់ទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាលចំពោះមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយ វិវាទនៃ អ.ជ.ក. ត្រូវកំណត់ដោយសេចក្តីសម្រេចដោយឡែករបស់ អ.ជ.ក.។

ប្រការ១០ ..

អនុប្រធាន និងសមាជិកនៃ អ.ជ.ក. អគ្គលេខាធិការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃ អ.ជ.ក. និង មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ អ.ជ.ក. ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចនេះតាមការកិច្ចរៀងៗខ្លួន ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ថ្ងៃ សុក្រ ២កើត ខែ បុស្ស ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១២ ខែ ២០២៤

**ជ. អង្គជំនុំជម្រះវិវាទសម្រុះសម្រួលវិវាទក្នុងតុលាការ
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌
និងជាប្រធាន អ.ជ.ក.**

កើត វិទ្ធិ

- កន្លែងទទួល៖**
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
 - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 - ក្រសួងយុត្តិធម៌
 - ឧទ្ធរណ៍យសម្តេចមហាបវរធិបតីនាយករដ្ឋមន្ត្រី
 - ឧទ្ធរណ៍យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
 - ដូចប្រការ១០
 - ឯកសារ កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធនៃសេចក្តីសម្រេចលេខ ០០២/២៤សស.អ.ជ.ក.ចុះថ្ងៃទី១២ខែមករា ឆ្នាំ២០២៤

ខ្លឹមសារសន្ធាប្រណិទាន

មន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទនៃ អ.ជ.ក.

ក្នុងពេលបំពេញមុខងារជាមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ខ្ញុំសូមប្តេជ្ញាថា ខ្ញុំនឹងប្រតិបត្តិវត្ថុនានា និងភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្នុងឋានៈជាមន្ត្រីសម្រុះសម្រួលដោះស្រាយវិវាទ ដោយគោរពឱ្យបានម៉ឺងម៉ាត់ និងត្រឹមត្រូវ តាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រមទាំងក្រមសីលធម៌ ក្រមប្រតិបត្តិ និងវិធាននានាដែលចេញដោយអាជ្ញាធរជាតិដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ។ ខ្ញុំសូមសប្តាថា ខ្ញុំនឹងស្មោះត្រង់ ចំពោះវិជ្ជាជីវៈ ប្រកាន់ខ្ជាប់នូវឧត្តមគតិជាតិ និងតម្កល់ផលប្រយោជន៍របស់គូភាគីវិវាទ ព្រមទាំងបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួនប្រកបដោយភាពអព្យាក្រឹត្យ សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ សុចរិតភាព និងសតិសម្បជញ្ញៈខ្ពស់ ដើម្បីធានាបាននូវភាពសុខដុមរមនា និងយុត្តិធម៌ក្នុងសង្គមជាតិ។

